

Vihdin ympäristövalvonta
Asemantie 30
03100 Nummela

risto.salomaa@vihti.fi

26.2.2010

Viite Lausuntopyyntö 4.1.2010

LAUSUNTO VIH DIN ILMASTOSTRATEGIAN LUONNOKSESTA

On kiitettävää, että kunnat ovat alkaneet tehdä ilmastostrategioita. Kuntakoh-
taisen ilmastostrategian pahin puute on kuitenkin se, että se tarkastelee asioi-
ta vain yhden kunnan osalta. Merkittävät kasvihuonepäästöihin vaikuttavat
asiat ovat ylikunnallisia kuten liikenne ja jätehuolto.

Rosk'n Roll Oy Ab (RR) on yhdeksän Länsi-Uudenmaan kunnan alueellinen
jätehuolto-yhtiö joka hoitaa valtaosan kuntien lakisääteisistä jätehuollon opera-
tiivisista tehtävistä. Koska jätehuolto on mitä suurimmassa määrin alueellista
yhteistyötä, järkeviin johtopäätöksiin voi päästä vain alueellisella tarkastelulla.
Tämä tuli äskettäin esille kun Lohja hyväksyi oman ilmasto-ohjelmansa. Länsi-
Uudenmaan ainoa yhdyskuntajätteen kaatopaikka on Lohjan Munkkaalla, ja
tämän johdosta kaikki sen päästöt oli pantu Lohjan tilille. Ohjelmassa ei otettu
huomioon päästövähennyksiä muissa kunnissa jotka ovat liittyneet RR:n
Munkkaan kaatopaikan käyttäjiksi. Tarkastelukulma oli siten väärä, mikä johti
vääriin päätelmiin.

On arvioitu, että jätehuollon osuus Suomen kasvihuonepäästöistä olisi noin 3
%. Päästön määrä ja osuus on ollut laskussa, kiitos etenkin kaatopaikkakaa-
sun tehostetun talteenoton. Näin on tapahtunut myös Munkkaalla. Päästöjen
määrä ja suhteellinen osuus tulee edelleen merkittävästi alenemaan kun siirry-
tään jätteen laajamittaiseen energian talteenottoon jätevoimaloissa. Tämä
on yksittäisistä toimenpiteistä ylivoimaisesti suurin päästöjen vähentämisessä,
mikä ei ilmene Vihdin ohjelmasta. Vantaan jätevoimala otetaan käyttöön to-
dennäköisesti vuonna 2014, jolloin kaikki Munkkaalle nyt läjitettävä biohajoava
jäte saadaan energiahyötykäyttöön. Biohajoavan jätteen osuus yhdyskuntajät-
teestä on noin 70 %, eli valtaosa jätteestä on CO₂-neutraalia. Lopustakin jät-
teestä huomattava osa on inerttiä kuten lasia, kiveä ja posliinia. Metalliroimu ei
myöskään aiheuta päästöjä, ja se saadaan lähes 100 %-sesti talteen jätevoi-
malan kuonasta.

Äskettäin ympäristöministeriön työryhmä esitti biohajoavan jätteen kaatopaik-
kakieltoa myös Suomeen. Arvioitu toteutumivuosi voisi olla 2020. RR tulee
näillä näkymin täyttämään tämän vaateen jo 2015.

Jätteen synnyn ehkäisy on jatkossakin jätehuollon perustoimenpide. Siinä jätehuolto-organisaatioiden rooli on tiedottava ja ohjaava. Jäte on kulutuksen kääntöpuoli. Kierrätyksen esittäminen keskeiseksi toimenpiteeksi kasvihuonepäästöjen vähentämisessä voi kuitenkin johtaa vääriin toimenpiteisiin. Pitäisi pyrkiä kestäviin tuotteisiin, jossa hankintatoimella on keskeinen merkitys. Harvaan asutussa maassa kierrätyksen tehostaminen johtaa helposti päästöjen lisääntymiseen. On oltava hyvin tarkkana optimaalisen kierrätyksen suhteen. Päätösten olisi perustuttava huolelliseen elinkaaritarkasteluun. Tämä koskee myös esim. biojätteen eli lähinnä ruokajätteen optimaalista erilliskeräystä. Tilanne vaihtelee kuitenkin hyvin paljon alueellisesti ja jätelajeittain.

Vihdin strategiassa esitetään, että jätteiden lajittelua tulee tehostaa erottelemalla mm. energijäte kuivajätteen joukosta. Oletamme että kuivajätteellä tarkoitetaan sitä sekajätettä joka jää jäljelle kun biojäte on lajiteltu pois. Energijätteen erottelua ei kuitenkaan tarvita Länsi-Uudenmaan konseptissa, eikä sillä saavutettaisi mitään hyötyä. Päinvastoin sekä päästöt että kustannukset tulisivat nousemaan.

Ehdotamme, että sanastossa biokaasumädätys vaihdetaan sanaksi mädätys I. biokaasutus. Tämä tapahtuu laitoksessa, jota voidaan kutsua sekä mädätyslaitokseksi että biokaasulaitokseksi.

Kaiken kaikkiaan jätehuolto tulee olemaan Suomen ilmastopoliitiikan menestystarina. Tämä koskee myös Länsi-Uuttamaata. Päästöjen määrä tulee edelleen putoamaan merkittävästi jo nyt päätetyillä toimenpiteillä, joista selvästi tärkein on siirtyminen kaatopaikkakäsittelystä jätteen energiahyötykäyttöön korkealla hyötysuhteella jätevoimaloissa. Jätehuollon suhteellinen osuus maan päästöistä tulee 10 vuodessa putoamaan alle puoleen nykyisestä, ja Länsi-Uudellamaalla pudotus on vielä merkittävämpi ja se tapahtuu nopeammin. Ruotsissa puhutaan jätehuollosta osana päästöjen ratkaisua eikä ongelmana. Samaten tuodaan esille, että jätehuolto voi parhaimmillaan olla CO₂-nielu eli päästöjen nettovähentäjä. Tämä toimii siten, että materiaali- ja energiahyödyntäminen johtaa päästöjen vähentämiseen kaikilla muilla sektoreilla. Ainakin Länsi-Uusimaa kulkee Ruotsin viitoittamaa tietä. Tämä kaikki tapahtuu ilman merkittäviä lisäkustannuksia.

ROSK'N ROLL OY AB

Stig Lönnqvist
toim.joht.